

Glahns anmærkninger

(Selskabets særskrift nr. 30)

En guldgrube for enhver, som vil vide noget om det grønlandske samfund i sin oprindelig­hed – med et utal af oplysninger ned i de mindste detalier

Henric Christopher Glahn.

Gjertrud Kirstine Glahn, født Egede.

Selskabets særskrift »Glahns anmærkninger« refererer til den oprindelige udgivelse i 1771.

Denne bog er idag næsten uopdrivelig, og Det grønlandske Selskab har derfor haft et ønske om at gøre den tilgængelig for en større kreds ved at genoptrykke den med moderne retskrivning og et behørigt noteapparat. Bag denne opgave står forfatteren Mads Lidegaard, hvis tilsvarende bearbejdelse af Poul Egedes Efterretninger (særskrift nr. 29) blev modtaget med stor interesse fra Selskabets medlemmer.

Og herefter lidt om værkets baggrund:

I 1765 udgav den herrnhutiske historieskriver David Crantz sin »Historie om Grønland« på tysk, senere oversat til andre sprog. Den omfattede en almindelig beskrivelse af landet og folket, dels den herrnhutiske missions historie fra dens start ved Godthåb i 1733 til bogens udgivelse.

I 1771 udkom et dansk modskrift, skrevet af den danske missionær H. C. Glahn, under titlen »Anmærkninger over de tre første bøger af David Crantzes Historie om Grønland«.

Glahn var præget af oplysningstiden og anlagde en fordomsfri synsvinkel på sin samtids Grønland, netop præget af en oplyst og videnskabelig måde at ansue fænomenerne på. Han var samtidig en begavet og skarp iagttager, og da grønlænderne på hans tid stort set levede deres gamle tilværelse, havde han rig lejlighed til at beskrive denne.

Som anført i overskriften er hans bog da også en guldgrube for enhver, der vil vide noget om Grønland i sin oprindelig­hed – med et utal af oplysninger ned til de mindste detalier.

Metodisk former bogen sig som en kommentar til Crantz' beskrivelse og som korrektioner til disse; men det er gjort så grundigt, at bogen fremtræder som en indgående beskrivelse af hele samfundet og dens indretning. Glahn talte sproget og levede tæt på sine grøn­lændere, han hørte til Egede-klanen og havde som baggrund dennes lange grønlandserfaring.

Det grønlandske Selskab har tidligere i sin særskriftserie udgivet »Glahns dagbøger«, men som etnografisk kilde­skrift er de her omtalte anmærkninger af langt større værdi. Og selv om forfatterens grundsyn er det samme, giver anmærkningerne en langt mere systematisk og grundig fremstilling.

JA, jeg ønsker tilsendt Selskabets særskrift »Glahns anmærkninger«. Prisen er 170 kr./medlemspris 110 kr. incl. moms excl. porto og ekspedition.

Navn: _____

Adresse: _____

Jeg er medlem / ikke medlem.

Bestillingskuponen sendes til Det grønlandske Selskab, L. E. Bruuns Vej 10, 2920 Charlottenlund, fax 39 63 55 43, e-mail dgs@groenlandselskab.dk

Det grønlandske Selskab

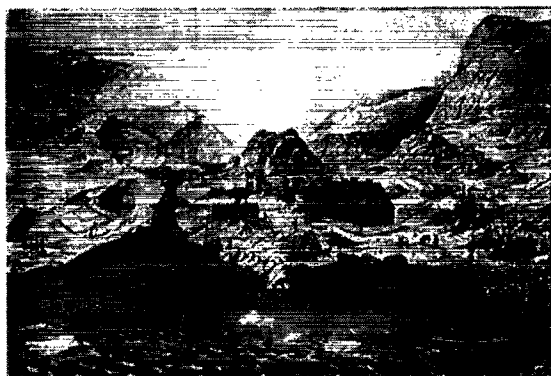
GRØNLAND

Kilder til en dansk kolonihistorie*

HENNING BRO

født 1953, er cand. mag. (historie/samfundsfag) og adjunkt ved Nykøbing Katedralskole. Forfatteren har skrevet undervisningsbøger og en række videnskabelige artikler. Efter ansættelse på Rigsarkivet har Henning Bro arbejdet indgående med Grønlands historie som arkivar ved Grønlands Landsarkiv og undervisningsassistent ved Grønlands Universitet i Nuuk/Godthåb.

Bogen kan læses af alle grønlandsinteresserede, men retter sig primært mod historieundervisningen i gymnasiet, HF og lignende undervisningstrin, men vil med fordel også kunne inddrages i andre undervisningssammenhænge f.eks. på seminarier og højskoler, i studiekredse m.v.

Grønland. Kilder til en dansk kolonihistorie belyser den danske kolonihistorie i Grønland fra koloniseringens begyndelse i 1721 til hjemmestyrets indførelse i 1979. For at skabe overblik og sammenhæng tages udgangspunkt i de oprindelige kulturer og Grønlands genopdagelse i forbindelse med de store opdagelser efter 1500. Den egentlige kolonihistorie belyses ud fra følgende gennemgående temaer:

- dansk grønlandspolitik
- dansk grønlandsadministration
- grønlandernes samfund
- grønlandsk politik

Det sidste kapitel behandler hjemmestyreårene efter 1979 og ser nærmere på strukturerne i det nuværende grønlandske samfund.

* Det grønlandske Selskabs særskrift nr. 31.

STIFTET 1905

BESTILLINGSKUPON

JA, send mig Selskabets særskrift nr. XXXI – »Grønland. Kilder til en dansk kolonihistorie«. 110 kr. for medlemmer og 190 kr. for ikke-medlemmer + porto og ekspeditionsgebyr.

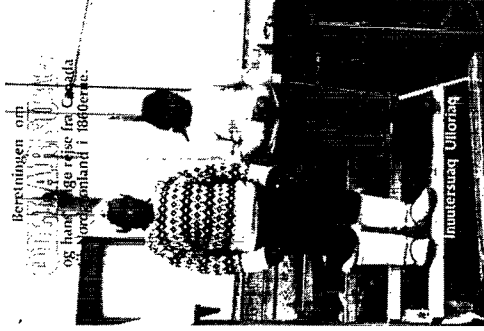
Navn: _____

Adresse: _____

Sendes til: Det grønlandske Selskab, L. E. Bruuns Vej 10, 2920 Charlottenlund,
fax 39 63 55 43, e-mail dgs@groenlandselskab.dk

GIV BØGER SOM GAVER

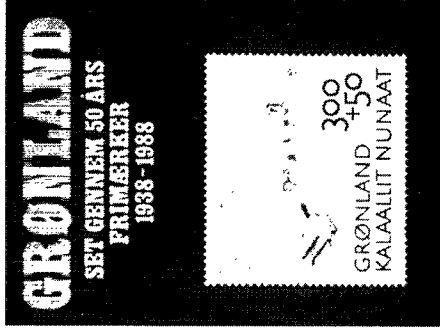
– Selskabet har de gode tilbud

Beretningen om og hans lange rejse fra Canada til Nordgrønland i 1860'erne

af Imutarsuaq Ullooriaq
Tilrettelagt af Rolf Gilberg

Et storslået værk på godt 200 sider. Indeholder gamle og nye fotos samt kort over de handlingsmættede steder. Den første bog på dansk skrevet af et medlem af verdens nordligste folk.
Kr. 140. – Medlemspris kr. 80.

Grønland set gennem 50 års frimærker

Red. Rolf Gilberg, Gunnar Kasperen, Mads Lidsgaard og Eric v. Woern

En frimærkebog, der er anderledes, fordi den ikke alene henvender sig til frimærkesamlere, men også til alle andre der har interesse for Grønland. En gedigen succes allerede før, den udkom; men Selskabet kan stadig levere eksemplarer fra første oplag, som er alene om at indeholde et titelblad med et førsteledsstempel 50-års jubilæumsfrimærke udgivet 16/9 1988.
Kr. 148.

Groenlandia ved Peder Hansen Resen

Tilrettelæggelse J. Kåby Møller

I 1688, ca. 40 år før Hans Egede anlagde sin koloni i Godthåb, sammenfattede juristen og historikeren Peder Hansen Resen de dengang kendte kilder om Grønland. Hans systematiske beskrivelse på latin foreligger med dette værk for første gang på godt og letlæst dansk og er dermed blevet tilgængelig for en bredere kreds.
Kr. 150. – Medlemspris kr. 90.

Sendes ufrankeret DGS betaler porto

Det grønlandske Selskab

L. E. Bruuns Vej 10

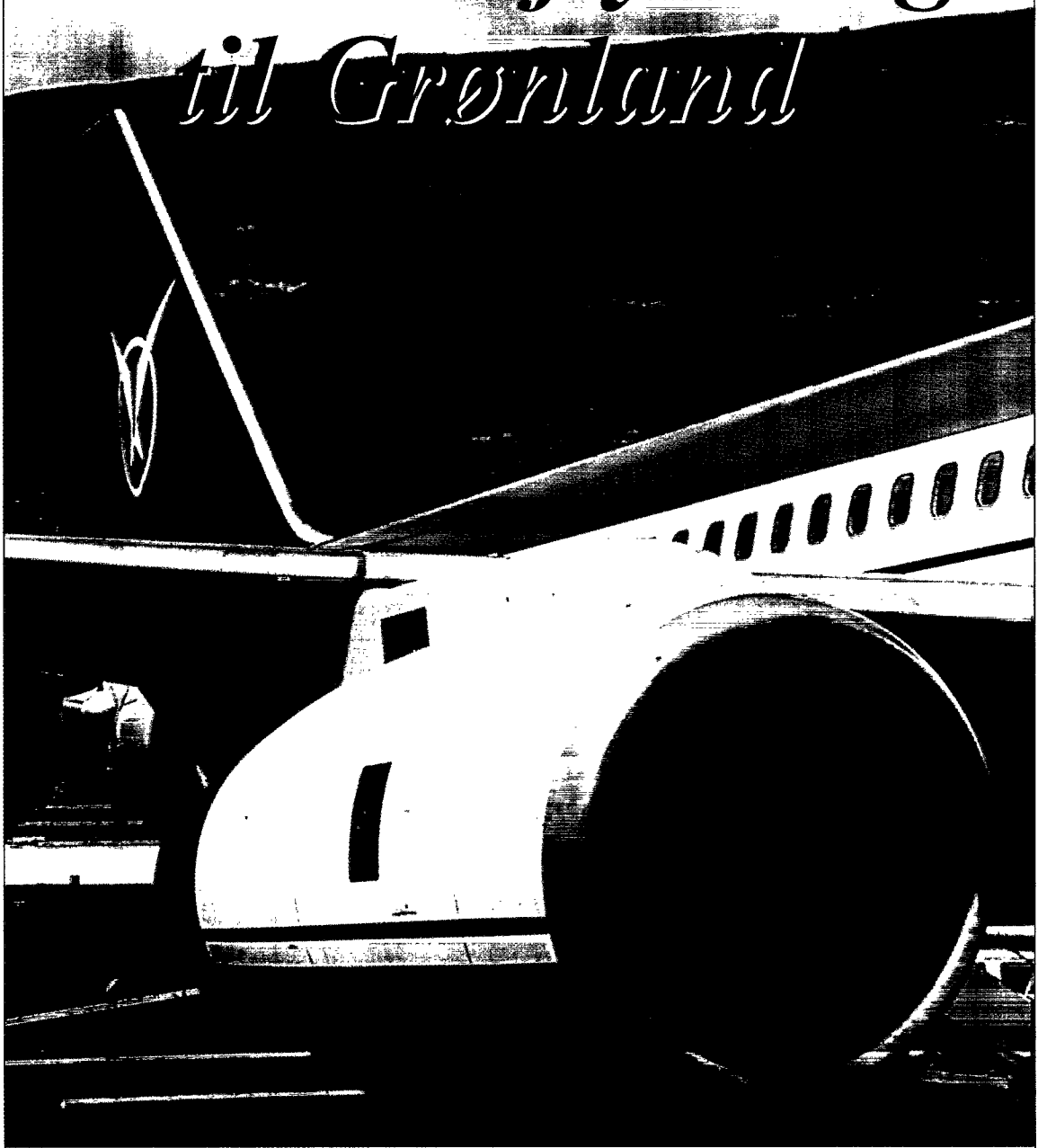
+++0045+++

2920 Charlottenlund

Prisen er incl. moms, men excl. porto og eksp.

Set kryds ved det ønskede og send ind! Porto er betalt.

*Lad os flyve dig
til Grønland*

GRØNLANDSFLY
GREENLANDAIR

København: (+45) 3231 4088 • Nuuk: (+299) 34 34 34 • www.greenlandair.gl